

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Trondheim, 01.04.2020

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/4597

Saksbehandler:
Pål Klevan

Miljødirektoratets tilråding om vern av skog april 2020

Vedlagt oversendes Miljødirektoratets tilråding om vern av skog. Tiltrådingen omfatter forslag om vern av 27 naturreservater i skog i medhold av naturmangfoldloven (lov om forvaltning av naturens mangfold). 18 av områdene er nye naturreservater og 9 av områdene er utvidelse av eksisterende naturreservater.

Alle områdene i denne tilrådingen inngår i ordningen med frivillig vern av privateid skog. Tiltrådingen omfatter ca. 47,5 kvadratkilometer nytt verneareal, hvorav ca. 38 kvadratkilometer er produktiv skog.

Fra Stortinget er det ved behandlingen av budsjettproposisjoner og aktuelle stortingsmeldinger i den siste tiårsperioden lagt til grunn at tidligere konflikter i skogvernet skal reduseres. Arbeidet skal baseres på frivillig vern av skog på privat grunn sammen med økt vern av offentlig eid areal. Dette er fulgt opp gjennom et tett samarbeid med Norges Skogeierforbund for areal på privat grunn og i egne verneplaner for Statskog SFs og Opplysningsvesenets fonds grunn.

Områdene som foreslås vernet er:

1. Liabygda i Stranda kommune, Møre og Romsdal fylke
2. Stemnebøskogen i Gulen kommune, Vestland fylke
3. Bogane i Kinn kommune, Vestland fylke
4. Rupefjell og Selslinatten i Notodden kommune, Vestfold og Telemark fylke og Kongsberg kommune, Viken fylke
5. Røsaker i Skien kommune, Vestfold og Telemark fylke
6. Rollagåsen i Tinn kommune, Vestfold og Telemark fylke
7. Korpen og Sagkollen i Larvik kommune, Vestfold og Telemark - Utvidelse
8. Petersætra og Trestikledalen i Holmestrand kommune, Vestfold og Telemark og Drammen kommune, Viken
9. Flisefyr-Hidalen i Sandefjord kommune, Vestfold og Telemark - Utvidelse
10. Hellekleivåe i Nore og Uvdal kommune, Viken fylke
11. Trillemarka-Rollagsfjell i Sigdal kommune, Viken fylke - Utvidelse
12. Ultvedttjern i Ringerike kommune, Viken fylke - Utvidelse
13. Tofteskogen i Asker kommune, Viken fylke - Utvidelse
14. Sagåsen og Stueåsen i Sarpsborg kommune, Viken fylke - Utvidelse

15. Holene i Indre Østfold, Viken fylke
16. Gyrihelleren i Indre Østfold kommune, Viken fylke
17. Sæter i Indre Østfold kommune, Viken fylke
18. Holli i Indre Østfold kommune, Viken fylke
19. Finnskutt og Haugen i Rakkestad kommune, Viken fylke
20. Matholhøgda i Aremark kommune, Viken fylke
21. Vestfjella i Aremark og Halden kommuner, Viken fylke - Utvidelse
22. Lilleøya i Halden kommune, Viken fylke
23. Prestebakkefjella i Halden kommune, Viken fylke - Utvidelse
24. Burumtjern i Marker kommune, Viken fylke
25. Budeiberget i Nordre Land kommune, Innlandet fylke - Utvidelse
26. Bårvassåsen i Indre Fosen kommune, Trøndelag fylke
27. Vargøyli i Indre Fosen kommune, Trøndelag fylke

I tillegg foreslår vi endring i verneforskrift for:

28. Badstudalen naturreservat i Lillesand kommune, Agder fylke

Som følge av dette foreslår vi at følgende verneforskrifter oppheves:

- Forskrift 13.12.2002 nr. 1530 om verneplan for barskog i Øst-Norge, vedlegg 18, fredning av Korpen naturreservat, Larvik kommune, Vestfold,
- Forskrift 26. 06.2009 nr. 63 om verneplan for skog, vedlegg 8, fredning av Flisefyr-Hidalen naturreservat, Andebu kommune, Vestfold,
- Forskrift 20.06.1986 nr. 4225 om fredningsbestemmelser for Ultvedtjern naturreservat, Ringerike kommune, Buskerud,
- Forskrift 21.06.2019 nr. 828 om vern av Sagåsen naturreservat, Sarpsborg kommune, Østfold,
- Forskrift 15.12.2017 nr. 2066 om vern av Vestfjella naturreservat, Aremark og Halden kommuner, Østfold,
- Forskrift 14.02.2014 nr. 154 om vern av Prestebakkefjella naturreservat, Halden kommune, Østfold.
- Forskrift 15.12.2017 nr. 2081 om vern av Budeiberget naturreservat i Nordre Land kommune, Oppland.

I tillegg foreslås endring i verneforskriften for:

- Forskrift 5.12.2008 nr. 1302 om vern av Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, Sigdal, Rollag og Nore og Uvdal kommuner, Buskerud,
- Forskrift 10.6.2005 nr. 572 om verneplan for barskog, vedlegg 9, fredning av Tofteskogen naturreservat, Hurum kommune, Buskerud.

Saksbehandling

Disse områdene er ikke en del av en samlet verneplan, og områdene har derfor ulik bakgrunn og framdrift i verneprosessen varierer mellom områdene. Det er i tilrådingen redegjort for saksbehandlingen for de ulike områdene.

Miljødirektoratets endelige forslag

På bakgrunn av høringsrundene og fylkesmennenes tilråding, tilrår Miljødirektoratet at områdene tilrås vernet som naturreservater.

Spesielle tema som er tatt opp under høringene.

Generelt er det få høringsuttalelser til forslagene om vern av disse områdene. Høringsinnspillene har i stor grad gått på forslag om enkelte endringer i avgrensningen av områdene og i verneforskriftene. I noen av områdene er det veier og/eller kraftlinjer og det er beskrevet potensial for vannkraft i tilgrensende areal til tre av områdene. Tre områder grenser til regulerte vassdrag, ett område berører en kjent grusforekomst, og området Rupefjell og Selslinatten berører delvis Forsvarets skyte- og øvingsfelt. Ut over dette er det ikke spesielle samfunnsmessige interesser som blir berørt. Etter Miljødirektoratets vurdering er det gjennom verneplanprosessen funnet fram til gode løsninger der det har vært behov for avklaringer.

Det er gjennomført forhandlinger med grunneierne på forhånd, slik at verneforslagene er avklart med grunneierne før høringene. Det er foreløpig ikke inngått avtaler om frivillig vern for alle områdene.

Miljødirektoratet vurderer at det er et godt faglig grunnlag som ligger til grunn for verneforslagene, at de tilrådte områdene oppfyller kravene i naturmangfoldloven for opprettelse av naturreservat, og at høringen av disse områdene har fulgt saksbehandlingsreglene i medhold av naturmangfoldloven.

Vern av de foreslåtte områdene vil sikre arealer med viktige vernekvaliteter, og vern av områdene vil bidra til å oppfylle mangler som er påpekt i "Evalueringen av skogvernet i Norge."

Om forskriftene

For å imøtekomme ulike interesser, foreslås tilpasninger i forslagene til verneforskrifter for de enkelte områdene. Det er noen variasjoner mellom de ulike forskriftene, som dels avspeiler at de enkelte områdene har ulik toleranse i forhold til ulike typer påvirkning, og dels at det er tatt hensyn til ønsker om bruk fremkommet gjennom forhandlingene og høringene. Miljødirektoratets vurdering er at slike variasjoner er en naturlig konsekvens av å ta intensjonen om økt medvirkning i verneplanprosesser på alvor. Miljødirektoratet har imidlertid vektlagt å utforme likelydende bestemmelser på punkter i forskriftsforslagene hvor intensjonen med bestemmelsen har vært felles, for å unngå fortolkningsproblemer på et senere tidspunkt. Ved de senere skogvernvedtakene, er det også blitt enighet om standard formuleringer for noen temaer. Miljødirektoratet har derfor gjort mindre endringer i forskriftene for å tilpasse disse til mal for naturreservater, uten at dette har medført endringer i restriksjonsnivå.

Om enkeltområder

18 av områdene er nye naturreservat, mens 9 av verneforslagene gjelder utvidelser av eksisterende verneområder. For 7 av disse områdene er det foreslått ny forskrift som gjelder både for eksisterende og foreslått naturreservat, mens for de to andre områdene foreslås det endring i eksisterende forskrift.

Om oversendelsen

Det vises for øvrig til vedlagte saksdokumenter, herunder Miljødirektoratets tilråding med forslag til verneforskrifter og utkast til kart. Tilrådingen inneholder nærmere detaljer om saksbehandlingen, oppsummering av høringsuttalelser, foreslåtte endringer av forskrifter samt forslag til endelig vernevedtak.

Erstatning for vern

Ordningen med frivillig vern av skog på privat grunn forutsetter at det inngås avtaler med berørte grunneiere før det kan fattes vernevedtak for det aktuelle området. Det er ennå ikke inngått slike avtaler for alle de privateide områdene som tilrås i denne verneplanen. Det arbeides med å få dette på plass, men grunneierne har akseptert at Miljødirektoratet kan tilrå området til KLD før avtaler er inngått.

Miljødirektoratet har i tidligere oversendelser tilrådd vern av områder der vernevedtak av ulike årsaker har måttet utstå. Dette skyldes blant annet at det ikke har lyktes å inngå avtaler om frivillig vern. Nedenfor følger en status for noen tidligere tilrådte områder som har kommet som tilbud om frivillig vern av skog 2018-2019.

<u>Område</u>	<u>Tilrådt</u>	<u>Status</u>
<i>Sjølingelva</i>	<i>September 2018</i>	<i>Avtaler inngått. Klar for vernevedtak.</i>
<i>Veteren</i>	<i>September 2018</i>	<i>Forhandlet / kan bli klar for vedtak.</i>
<i>Hovedfjell</i>	<i>August 2019</i>	<i>Forhandlet / kan bli klar for vedtak.</i>
<i>Lindalsfjellet og Sydalen</i>	<i>August 2019</i>	<i>Forhandlet / kan bli klar for vedtak.</i>
<i>Kvelderønningen</i>	<i>August 2019</i>	<i>I prosess / kan bli klar for vedtak.</i>
<i>Sandvik</i>	<i>August 2019</i>	<i>Ny tilråding innen 15. april.</i>
<i>Grønlikollen</i>	<i>August 2018</i>	<i>I prosess. Forventes i løpet av 2020.</i>
<i>Larshus</i>	<i>September 2018</i>	<i>I prosess. Forventes i løpet av 2020.</i>
<i>Mefossheia</i>	<i>September 2019</i>	<i>I prosess. Usikker.</i>
<i>Honnavasslia</i>	<i>September 2019</i>	<i>I prosess. Usikker.</i>

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Fossum
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Vedlegg:

Miljødirektoratets tilråding, foreslåtte forskrifter og kart kan lastes ned fra Miljødirektoratets nettsider: <https://www.miljodirektoratet.no/verneomrader-tilradninger/>

Ta eventuelt kontakt med Miljødirektoratet for å få tilsendt papirkopi av dokumentene.

Kopi av dette brevet uten vedlegg sendes til:

Agder fylkeskommune
Innlandet fylkeskommune
Møre og Romsdal fylkeskommune
Trøndelag fylkeskommune
Vestland fylkeskommune
Vestfold og Telemark fylkeskommune
Viken fylkeskommune

Fylkesmannen i Agder
Fylkesmannen i Innlandet
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkesmannen i Oslo og Viken
Fylkesmannen i Trøndelag
Fylkesmannen i Vestland
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark

Sametinget

Aremark kommune
Asker kommune
Drammen kommune
Flatanger kommune
Gulen kommune
Halden kommune
Holmestrand kommune
Indre Fosen kommune
Indre Østfold kommune
Kinn kommune
Kongsberg kommune
Larvik kommune
Lillesand kommune
Marker kommune
Nordre Land kommune
Nore og Uvdal kommune
Notodden kommune
Rakkestad kommune
Ringerike kommune
Sandefjord kommune

Sarpsborg kommune
Sigdal kommune
Skien kommune
Stranda kommune
Tinn kommune

Landbruksdirektoratet
Norges Skogeierforbund
NORSKOG
Norges Naturvernforbund
WWF
Norges Jeger- og Fiskerforbund
Friluftsrådenes Landsforbund
Norsk Friluftsliv
Direktoratet for mineralforvaltning
Forsvarsbygg
Norges vassdrags- og energidirektorat
Statens vegvesen
Statnett SF
Statkraft SF
Statskog SF
Norges Idrettsforbund
Norges Orienteringsforbund
Norsk Organisasjon for Terrengsykling
Kartverket
Språkrådet